

U župi Svibovec kod Varaždinskih Toplica

U spomen na žrtve prve masovne partizanske likvidacije

Na grobištu zapaljene svijeće, a u crkvi služena misa

U prisutnosti brojnih članova udruge Hrvatski domobran Zagreb, Novi Marof, Rijeka, Križevci, Slatina, Ivanić Grad, Varaždin, Sveti Ivan Zelina i Karlovac te predstavnika ove godine osnovanog Društva za obilježavanje grobišta žrtava komunizma Međimurja i Društvo za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava, koji su zajedno s udrugom HD Varaždinske Toplice pred 7 godina postavili spomen ploču i križ kod kojeg se kasnijih godina redovito održavaju komemoracije, a zapaljene svijeće i položeno cvijeće rodbina ubijenih i predstavnici udruga koji njeguju uspomene na prešućene žrtve ratnih i poratnih likvidacija grobište obilaze kod brojnih hodočašća. Podsjećamo, 28. rujna 2003. godine spomen križ i grob je blagoslovio i misu zadušnicu pred oko dvije tisuće vjernika, mons Marko Culej, prvi varaždinski biskup, a tom prigodom, uz ostale govornike zapažen govor održao je i Franc Perme, predsjednik slovenskog „Društva za ureditev zamolčanih grobov“ koji je istaknuo „Vaša prolivena krv, vaši mladi životi bili su sol na kvas iz kojeg je niknula hrvatska suverenost, hrvatska sloboda. Vaše čežnja za hrvatskom suverenosti ostvarile se tek pred desetak godina. Svoje mlade živote podarili ste na oltar hrvatskog naroda“.

Ovogodišnja misa zadušnica i komemoracija za žrtve grobišta Leskovec kod Varaždinskih Toplica u župi Svibovec održana je u nedjelju 26. rujna 2010. godine. Kako jenaglasila voditeljica protokola, gospođa Ružica Perc, zbog loših vremenskih uvjeta komemoracija je održana u župnoj crkvi Sv. tri kralja Svibovec, a vijenci i cvijeće položeno je ispred oltara koje je kasnije izaslanstvo Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava i predstavnici udruge Hrvatski Domobran Varaždinske Toplice položilo kod spomen križa na grobištu u šumi. U izaslanstvu su bili, iz udruge Hrvatski domobran, Božidar Bahunek tajnik i članovi, Franjo Bukovčan i Željko Levatić te Franjo Talan, predsjednik Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava i Blaž talan koji je snimio nekoliko fotografija.

Hrvatsku himnu Lijepa naša domovino, uz pratnju na orguljama orguljaša Antuna Pokosa, ravnatelja OŠ Svibovec otpjevao je crkveni zbor Župe Sv. tri kralja Svibovec, a prof. Tomislav Ratković potom je izveo i mirozov na trubi nakon čega je minuta šutnje posvećena mučenim i ubijenim leskovačkim žrtvama i poginulim hrvatskim vojnicima i likvidiranim civilima.

U ime organizatora komemoracije prisutne je pozdravila Ružica Perc, a nakon pozdrava upućenog predstavnicima udruga pozdravila je i predstavnika vlasti grada Varaždinske Toplice, predsjednika Gradskog vijeća gosp. Franju Prsteca, gosp. Dragutina Kranjčeca, gradonačelnika Var. Toplica i gđu. Dragicu Ratković, zamjenicu gradonačelnika Var. Toplica te počasnog predsjednika Udruge Hrvatski domobran, Ogranak Var. Toplice, gospodina Franju Bešenića. Pozdrave upućujem pozdrave i predsjedniku krovne Udruge Hrvatski domobran, Nikoli Matičiću, pozdravljam i predsjednika Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava Franju Talana. Pozdravljam i gosp. Matu Halužana, vijećnika Skupštine Varaždinske županije i člana našeg ogranka Udruge Hrvatski domobran, a pozdravljam i velečasnog Juraja Kopjara, župnika Župe Sveta tri kralja Svibovec i sve ostale nazočne, kao i rodbinu žrtava te gospodina Željka Sačića, hrvatskog generala i člana našeg ogranka Udruge Hrvatski domobran.

Potom su vijence položili i svijeće zapalili predstavnici i sudionici komemoracije, Grad Varaždinske Toplice, Udruga Hrvatski domobran ogranak Varaždinske Toplice, Gradski odbor

HSLŠ-a Varaždinske Toplice, Gradski odbor HDZ-a Varaždinske Toplice, Udruga Hrvatski domobran ogranak Rijeka, Društvo za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava.

Prisutnima se potom obratio Ivan Dijanuš, predsjednik ogranka HD Varaždinske Toplice, koji je u svom govoru istaknuo Poštovani gospodine velečasni!

Poštovani hodočasnici, predstavnici gradskih vlasti, članovi i vodstvo udruge H.D. predstavnici drugih udruga, poštovani hrvatski branitelji, dragi prijatelji! Sve Vas lijepo pozdravljam ispred ogranka udruge Hrvatski Domobran Varaždinske Toplice i u svoje osobno ime. Kao svake godine od stvaranja slobodne i neovisne Republike Hrvatske sakupili smo se u ovo doba rane jeseni, radi spomena na strašan zločin koji je počinjen u našem kraju 1943. godine. Samo da se podsjetimo: 29. Rujna 1943. sa Kalnika spustili se partizani na svoj krvavi pohod u pljačku i palež prema Toplicama i Ludbregu. Baš na blagdan Sv. Mihaela polijali su benzinom i zapalili u Toplicama hotel po imenu Josipova Kupelj u kojem je na obuci bilo stotinjak pripadnika Hrvatskih Oružanih snaga u dobi od 19 do 22 godine. Tom prilikom zarobili su njih osamdesetak.

Te zarobljene mladiće koji su se predali i koji još nisu ni vidjeli bojišnice, a kamoli kome učinili zlo, partizani su opljačkali, razodjenuli, cijeli dan ih mučili, povezali žicom te ih navečer isprebijane poubijali u šumi iznad Leskovca.

U napadu partizana na zgradu Josipova kupelj, neki od tih mladića uspjeli su pobjeći iz goruće zgrade, krenuli su uzvodno uz rijeku Bednju prema Novom Marofu. Partizani su trojicu ubili na mjestu kod sela Hrastovca, a oko desetak su zarobili te ih u dvije grupe zvjerski do smrti mučili u mojem rodnom Čirilovcu. Navečer su ta polumrtva tjelesa razodjevena i vezana žicom postrijeljali te malo zagrnuli u dvije vododerine iznad sela.

Mještani mojeg sela nakon par dana ta trupla preselili su i zakopali na pokrajnjem dijelu groblja u Kalničkoj Kapeli, koje smo mjesto također obilježili znakom križa i nadgrobnom pločom. (spomen križ Društvo za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava uz pomoć tvrtke Galdi i ostalih sponzora, postavilo je potkraj listopada, a na blagdan Svih svetih 2009. godine isti je blagoslovio vlč Stjepan Makar, župnik župe Ljubešćica op f.talan).

Ovaj teški partizanski zločin koji se odvijao prema staroj pučkoj mudrosti „dođoše divlji pa istjeraše pitome“ među prvim je zločinima u ovom dijelu Lijepe Naše, ali nažalost ne i posljednji.

Na strašan način nagovijestio je još strašnije zločine koji su počinjeni nad isto tako zarobljenim vojnicima koji su položili oružje, očekujući postupanje u skladu sa običajima rata, ili odvođenje iz domova i ubojstva hrvatskih muževa i očeva nakon završetka rata.

Na veliku žalost hrvatskog naroda, mnoga su imena ispisana na spomenicima po našim grobljima od Rukljevine, Svibovca, Toplica do Kapele koje je naš ogranak udruge Hrv. Domobran podigao uz pomoć ovdašnjih vlasti, dobrih ljudi, udruga i institucija. Svima se njima u ime udruge ponovo zahvaljujem.

Naša je dužnost skrbiti se o spomenima na te hrvatske mučenike, ponižene i zvjerski bez suda ubijene, one čija su imena na spomenicima ali još je više onih za čija imena ne znamo. One čije su kosti razasute diljem lijepe naše, Slovenije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Srbije i drugdje u svijetu kuda su bili protjerani i ubijani od raznih OZNA-ša i UDBA-ša. Moram tu naglasiti da Hrvati nikada nisu nikoga napadali samo su uvijek branili svoj dom i obitelj.

Nažalost te osobe koje su ubijale ili naređivale ubijanje stotine tisuća Hrvata koji su vapili za svojom državom i toplinom obiteljskog ognjišta nisu bili samo tuđini nego nažalost njihovi susjedi i sunarodnjaci, slugani raznih režima. Da, njihovi susjedi ali zatrovani sjemenom zla zvanog KOMUNIZAM i željni tuđinskog jarma zvanog JUGOSLAVIJA.

Za njih ništa nije značio blagdan Sv. Mihaela niti ostale Hrvatske svetinje nego štoviše, uništavali su ih, te ubijali svećenstvo ne bili zatrli Hrvatstvo.

Ti zločinci u svom zločinačkom naumu nisu uspjeli unatoč strašnom zlu naneseo hrvatskom narodu. Nakon više desetljetne agonije hrvatskog naroda u lažnom „BRATSTVU I

JEDINSTVU“ te sile zla htjedoše dokrajčiti Hrvate i to opet u ranu jesen 1991. oko blagdana sv. Mihaela.

Hrvatski narod pod vodstvom mudrog velikana i hrabrih vojskovođa okupljen oko svoje Katoličke crkve sa krunicom ili križem svetog Benedikta oko vrata, pod blagoslovom Sv. Mihaela viteza nebeskog ,vojskovođe svih nebeskih vojski protiv sotone uspio je pobijediti sile sotonske iz prošlosti i sadašnjosti. Zbog svih ovih tragedija koje je pretrpio hrvatski narod molim Vas da prenosimo mladim naraštajima da Hrvatski vojnik nije zločinac kakvim ga se uporno prikazuje.

Kako može biti zločinac onaj koji brani svoj dom i obitelj? Poštovani, zato dignimo čelo i budimo ponosni na naše vojnike, naše vitezove, kako na one pokojne tako i na živuće od kojih neki još danas podnose teška poniženja i teške žrtve za našu domovinu.

Najdublje zahvaljujem svima koji ste svojim dolaskom stali na stranu istine koju ne smijemo zaboraviti, uveličali ovaj spomen na Hrvatske mučenike.

Zahvaljujem se Gradu V.T., crkvenom zboru župe sv. tri Kralja i ravnatelju gosp. Pokosu, velečasnom Juraju te svima onima koji su potpomogli organizaciju ove svečanosti. Hvala Vam, za Hrvatsku uvijek!

Potom su se nazočnima obratili Nikola Matačić, predsjednik Središnjice udruge Hrvatski domobran, Zagreb, Dragutin Kranjčec, gradonačelnik Varaždinskih Toplica i Željko Sačić, hrvatski general.

Nakon toga izveden je kraći prigodni program kojeg su izveli članovi scensko-recitatorske skupine OŠ Svibovec, kojeg je uvježbala prof. Jelena Pokos. Recital Vladimira Nazora „Hrvatski jezik“ krasnoslovlila je Ana Novačić, a stihove A.G.Matoša „Na vješalima“ govorila je Ivana Pokos. Matoševе stihove „Gospa Marija“ krasnoslovlila je Nikolina Gluhak, a potom je crkveni zbor Župne crkve Sv. tri kralja Svibovec otpjevamo prigodnu hrv. pjesmu „Zdravo djevo“, a kasnije je pjevanjem sudjelovao i u misnom slavlju.

Nakon održanog programa bila je sveta misa koju je i ove godine služio vlč Juraj Kopjar, a propovijed donosimo u cijelosti.

Sestre i braćo dragi gosti

Danas smo okupljeni ovdje zbog jednog izuzetnog razloga , da osvježimo naše sjećanje ili bolje reći očistimo naše pamćenje zbog nečeg strašnog u našem vremenu koje smo i mi mnogi živjeli a danas ga mnogi zaboravljaju . No na prvom mjestu i danas i uvijek svake nedjelje Gospodin je razlog našeg okupljanja. On nas i danas okuplja kao svoju ljubljenu djecu i želi nam i On očistiti naše pamćenje i savjesti da uvidimo kako na tom svijetu nismo sami, kako i drugi žive kraj nas , i kako i drugi imaju pravo na život. A sve nam to govori kako bi uvjerio i one koji misle da su sami na ovom svijetu , i da su sami sebi dovoljni, te da su gospodari tuđih života i tuđeg imetka , - govori im -dostaje , zaustavite se , jer ja vas pitam ozbiljno : ono što imaš čije je i čije će biti, zatim zašto se postavljate za gospodare nad tuđim ali i svojim životima , i zašto ste konačno toliko neodgovorni prema svojim životima u odnosu na vječnost. ?

Sestre i braćo , danas smo ovdje okupljeni i zbog jednog teškog razloga da slaveći ovu euharistijsku žrtvu posebno u nju uključimo one čiji životi za zločince tadašnjeg vremena nisu značili ništa. U tom svjetlu želimo dakle promatrati opet ono što se dogodilo u šumi kraj sela Leskovca prije 65 godina . Naime moćnici, ili su barem mislili da su moćnici (možemo u zagradi reći zločinci) ali to nisu mislili nego su mislili da drugi nemaju pravo na život, baš kao što ni bogataš iz današnjeg evanđelja ne misli da drugi trebaju živjeti . Zbrojimo li jedno i drugo dođe na isto. Nije mu oduzeo život, ali mu je uskratio ono od čega bi živio i siromah i sve je pridržavao za sebe . To je onaj «u nebo vapijući grijeh» koji je jednak grijehu ubiti čovjeka ili dijete koje se ne može braniti.

No što se još događa ? Dok tako radimo , oduzimajući drugome ono što želimo sami posjedovati, postajemo kradljivci i lopovi i tu slobode nema . Oduzimajući drugome život, a želimo ga živjeti

kako možemo biti slobodni. Tako i zločinci oduzimajući drugima živote , a znamo i na kakav surov način onda znamo da i za njih nema slobode . Makar su pravdi ljudskoj možda i pobjegli ali nisu pred Božjom pravdom pobjegli i ako su živi nisu slobodni jer ne mogu ni ljudima svojim a ni svijetu pogledati u oči. Skrivali su i skrivaju svoja djela , a to se vidi očito tako što su sakrivali tjelesa poubijanih po raznim grobištima kako mi danas ublaženo govorimo , po šumama i gorama kako su izmislili pjesmu sa dodatkom daje naša zemlja ponosna , stvarali su ta grobišta čak i u stranim zemljama samo da bi što bolje prikrili zločine i tjelesa poput zvijeri koja zakopa lešinu daje sakrije od onih zvijeri koje bi im plijen otele , ili ovdje od onih koji bi mogli otkriti njihove zločine. Skrivali su i silom zabranjivali govoriti drugima ono što znaju , ne prežući ubijati i dalje ako bi se tko drznuo otkriti njihov zločin. Sestre i braćo da li je to sloboda i ima li tu slobode ? Sigurno ne .

Svoje poštenje i dobre namjere imali su priliku pokazati dolaskom demokracije , ali to nisu nikada učinili, niti imali hrabrosti učiniti da barem pokažu gdje su posijali plodove svoje velike ljubavi za svoj vlastiti narod iz kojega su poubijali tolike ljude ma kako se oni zvali. Svoju prljavu rabotu nastavljaju činiti i dalje uzimajući si imena koja im nikako ne pripadaju jer to za svjesnog čovjeka ne može biti antifašizam , a oni to tako nazivaju bez imalo srama . I dalje huškaju svoj hrvatski narod da im vjeruje (i nažalost im i taj narod vjeruje) radeći tako protiv samoga sebe jer ovi ponovo pripremaju teren kako bi mogli reći da su Hrvati zločinci.

Pa ako se oni žele sakriti pod veo nepravednog imena , onda neka znaju da Bog ima zadnju riječ , i da zna kako im je ime , a ovaj ulomak iz evanđelja pokazuje nam kako je Bog sposoban radikalno promijeniti situaciju . Naime čovjek koji je za života bio odbačen , sada uživa , a onaj koji je za života uživao sada trpi muke . I bogataš i zločinci su jednaki jer ovi očito pokazuju koliki su sebičnjaci. Oni smatraju da su samo oni prvi, da su oni važni, da su sami na svijetu . Zanimljivo je uočiti da bogataš kada je u potrebi prvo traži od *Lazara* da ublaži njegove boli, a tek se onda brine i za svoju obitelj (neka im se javi) . I zločinci bi najprije htjeli namiriti svoje potrebe i to od onih koje ako nisu poubijali, ali su ih ponižavali dugi niz godina , što mnogi ljudi zaboravljaju kukajući kako se samo danas teško živi, zaboravljajući kako su plaćali poreze , ako je imao tele da ga je morao dati za porez , ako je imao vina da ga je morao prodati da bi platio porez itd. itd. No stoje najgore što taj narod ne primjećuje kako pomalo gubi svoje dostojanstvo , ne vidjevši koji je nekomu cilj , a to je da nas posvađa , da nam uzme dušu a tijelom će lako gospodariti. Zato čovječe i dušo moja sjedi, jedi, uživaj i pij . To je lozinka đavolska a koju treba prepoznati. Treba reći samome sebi čovječe otrijezni se i ne hlepi toliko za bogatstvom da nebi prošao poput bogataša iz evanđelja AMEN

U proljeće 1945. godine partizani su se ponovo iz šume spustili u Svibovec, 17. travnja odveli su župnika Josip Lesjaka i negdje u šumi ga ubili, a povelili su i učiteljicu ni od nje nije bilo traga. O tome je oskudni trag ostao u Spomenici OŠ Svibovec, koja se počela nanovo pisati po dolasku „oslobođenja“. Naime stara spomenica je „nestala“, a možda je njen sadržaj bio i razlogom nestanka učiteljice. U novoj spomenici zapisano je da još uvijek nema župnika Josipa Lesjaka. Vjerojatno je u posjet školi došao partizanski general zapisano u Spomenici trebalo je nadopuniti te je nadopisano: „*Odveden radi izdaje brigade „Matija Gubec“ koja je u okolici sela desetkovana od Prve ustaške bojne zaslugom popa Lesjaka i još dvojice izdajica. Podatke dao general p.p. Rade Bulat. Ubilježio upravitelj škole.* (zapisao sam u podatke da sam iste primio 24. studenoga 2009. godine.)

Na komemoraciju u Leskovec iz Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava bili su ove godine, Stanko Cecelja, Franjo Črep te gost iz Salzburga ..., Stanko Lazar, Franjo Talan i Zlatko Pišpek koji je ujedno i član čakovečkog društva Društva za obilježavanje grobišta žrtava komunizma Međimurske županije za koje su svijeće zapalili Josip Kolarić Josip Sermek.

